

Przegląd Archiwalny IPN

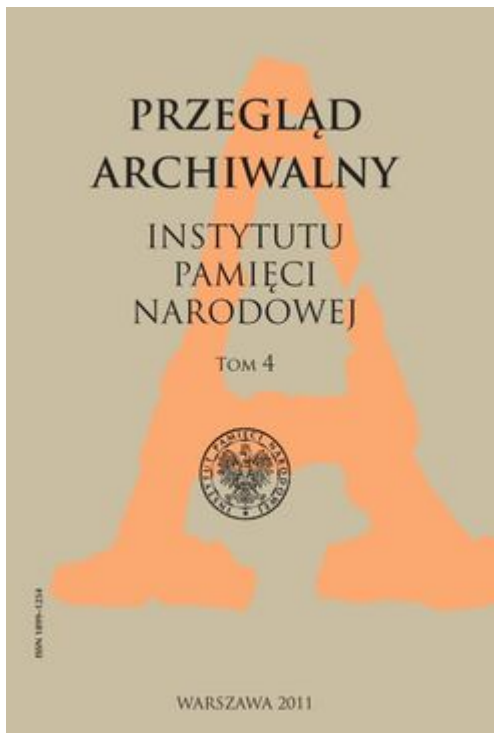
<https://ipn.gov.pl/par/o-czasopismie/70,Tom-42011.html>
19.04.2024, 04:08

Tom 4/2011

SPIS TREŚCI

I. ARCHIWUM

- 1. Jacek Woyno
Prace naukowo-
badawcze prowadzone
przez pion „C” MSW
(1960-1989)
- 2. Paweł Perzyna
Kształtowanie zasobu
archiwalnego i
specyfika działalności
Wydziału „C” Komendy
Miejskiej MO w Łodzi do
1975 r.
- 3. Stefan Białek
Ogniwo analityczno-
informacyjne Sekcji 2
Wydziału „C” KW
MO/WUSW we
Wrocławiu w latach
1973-1989. Przyczynek
do badań nad
współpracą MO i SB
- 4. Lech Graduszewski
Udostępnianie
materiałów
archiwalnych do celów
prowadzenia badań
naukowych w organach
bezpieczeństwa
szczebla wojewódzkiego
w Bydgoszczy do 1990
r.

Przegląd Archiwalny Tom 4

II. ZASÓB ARCHIWALNY

- 5. Bartłomiej Noszczak
Kryptonim „Fala” – działania SB prowadzone w związku z potajemnym wywiezieniem Obrazu Nawiedzenia z Jasnej Góry (14–20 czerwca 1972 r.)

III. NISZCZENIE MATERIAŁÓW ARCHIWALNYCH

- 6. Stanisław Koller
Brakowanie i niszczenie dokumentacji operacyjnej Służby Bezpieczeństwa w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych (1956–1990)
- 7. Katarzyna Ostrowska, Mariusz Żuławnik
Niszczenie kartotek Biura „C” MSW w latach 1989-1990
- 8. Marzena Kruk
Niszczenie materiałów archiwalnych w Wojewódzkim Urzędzie Spraw Wewnętrznych w Gdańsku w latach 1989–1990
- 9. Rafał Kościański, Rafał Leśkiewicz
Brakowanie i niszczenie dokumentów Wojewódzkiego Urzędu Spraw Wewnętrznych w Poznaniu w latach 1989–1990. Wybrane zagadnienia

IV. DOKUMENTY

- 10. Tadeusz Pietkiewicz
Numer IO-651. Wilno-Workuta-Kamarczyaga-Olsztyn-Słupsk
- 11. Paweł Skorut
Długoletnie podchody z „Janem” i „M-80”

V. VARIA

- 12. Ryszard Kotarba
Zamordowanie rodziny gen. bryg. Bernarda Monda przez Niemców w 1943 r.
- 13. Jurij Szapował
„Car i niewolnik sprytu”. Losy Mykoły Chwyłowego w świetle dokumentów NKWD

VI. RECENZJE

- 14. Tadeusz Krząstek, *Tobruk. Pamiątki chwały Karpatczyków. The Souvenirs of the Carpathians' Glory*, Warszawa 2010 (Rafał Dyrzcz)
- 15. *Instrukcje pracy pionów pomocniczych Urzędu Bezpieczeństwa i Służby Bezpieczeństwa (1945–1989)*, wybór, wstęp i opracowanie Monika Komaniecka, Kraków 2010 (Antoni Zieliński)

VII. KRONIKA

- 16. Międzynarodowy kongres naukowy „Polska – Rosja. Trudne tematy. Trzy narracje: historia, literatura, film”. Kraków 5-7 października 2010 r. (Przemysław Nagel)
- 17. Międzynarodowa konferencja „Świat wobec »Solidarności« 1980-1989”. Wrocław 21-23 października 2010 r. (Patryk Pleskot)

WYKAZ SKRÓTÓW ARCHIWALNYCH

INFORMACJA O AUTORACH

SUMMARIES

Kopia cudownego obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej peregrynowała po polskich parafiach od 1958 r. Była to zainicjowana przez episkopat akcja, która miała przygotować wiernych do jubileuszu Milenium Chrztu Polski w 1966 r. Ekipa I sekretarza KC PZPR Władysława Gomułki uznała ją za wyzwanie rzucone państwu, stąd niemal od samego początku podjęte zostały działania zmierzające do ograniczenia religijno-społecznego oddziaływania pielgrzymki jasnogórskiego obrazu. We wrześniu 1966 r. aparat policyjny PRL wstrzymał peregrynację, zmuszając episkopat do „zamknięcia” ikony w jasnogórskiej bazylice. Obraz był tam przetrzymywany do 1972 r., kiedy to ks. Józefowi Wójcikowi i kilku innym wtajemniczonym osobom udało się go skrycie wywieźć. Artykuł, bazując głównie na dokumentacji SB, odsłania interesujące i dotąd nieznane kulisy działań kierownictwa aparatu partyjno-państwowego i resortu bezpieczeństwa, które zmierzały do wykrycia osób stojących za „kradzieżą” obrazu.

Kryptonim „Fala” – działania SB prowadzone w związku z potajemnym wywiezieniem Obrazu Nawiedzenia z Jasnej Góry (14-20 czerwca 1972 r.) (s. 159-178)

Biuro „C” MSW w latach 1960-1990 pełniło rolę centralnego archiwum operacyjnego SB i KG MO. W artykule przedstawiono zasady i przebieg brakowania oraz niszczenia dokumentacji operacyjnej w Wydziale II Biura „C”. W części pierwszej zostały omówione akty ministerialne i wytyczne dyrektora Biura „C”, na podstawie których dokonywano brakowań. Następnie, w oparciu o roczne sprawozdania pionu „C”, przedstawiono proces brakowania i niszczenia dokumentów. Należy pamiętać, iż o brakowaniu akt w Wydziale II decydowały względy praktyczne, operacyjne i polityczne. Pierwsze miały usprawnić pracę archiwum i przygotować miejsce dla nowo napływających materiałów, drugie – wyeliminować materiały, które nie przedstawiały wartości operacyjnej i historycznej. Z powodów politycznych natomiast niszczone materiały niewygodne dla szeroko rozumianych władz administracyjno-partyjnych.

Brakowanie i niszczenie dokumentacji operacyjnej Służby Bezpieczeństwa w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych (1956-1990) (s. 179-234)

W kontekstach literackim i politycznym lat 1920-1930 Mykoła Chwyłowyj w dziejach Ukrainy był postacią paradoksalną. On sam nigdy nie zajmował oficjalnych stanowisk, ale – jak

wspominał Jurij Smolycz – zarówno jego przyjaciele, jak i autorzy, z którymi się nie przyjaźnił na co dzień, dawali mu w prezencie swoje książki z autografami. Nie on także stał na czele utworzonej w listopadzie 1925 r., jako przeciwwaga dla oficjalnych literackich struktur, Wolnej Akademii Literatury Proletariackiej (WAPLITE), ale to właśnie Chwyłowij był jej faktycznym twórcą i duszą. Nie on również rozpoczął znamienitą dyskusję literacką, która toczyła się na Ukrainie w latach 1926–1928, ale to właśnie on znalazł się w centrum uwagi i najostrzejszych publicznych dyskusji. Był członkiem partii, ale to akurat jego w nadzwyczajny sposób piętnowano jako „burżuazyjnego nacjonalistę” czy też „kułackiego podjudzacza”. Na Chwyłowego, który w maju 1933 r. ukończył pracę semestralną na cześć partii komunistycznej, w 1930 r. założono tzw. sprawę-formularz. Według czekistowskiej nowomowy Chwyłowij „przechodził po zabarwieniu statystycznym” jako „nacjonalista-szowinista”.

„Car i niewolnik sprytu”. Losy Mykoły Chwyłowego w świetle dokumentów NKWD (s. 383–410)

PLIKI DO POBRANIA

[Przegląd Archiwalny IPN t.4 \(pdf, 13.27 MB\) 29.06.2016 10:00](#)